

Vår saksbehandler
 Korporal Niemi-Olsen, Kristoffer, kniemiolsen@mil.no
 +47 91 181800, 0510 7246
Vår dato

2016-09-26

Vår referanse

2015/1507/FORSVARET/TVO/KNO

Tidligere dato

2015-06-01

Tidligere referanse

16/3731-ARA

Til

Kopi til

JD

FST/HR

FD

Høringsinnspill: «forslag til endring av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater»

1 Bakgrunn

Vi viser til høringsbrev fra justis- og beredskapsdepartementet av 1. juni 2016 og utredningen av 1. oktober 2015, «gjennomgang av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater», heretter omtalt som «gjennomgangen».

2 Drøfting

2.1 Velfungerende i dag

Tillitsvalgtordningen i Forsvaret (TVO) er opptatt av soldatenes rettssikkerhet. TVO mener at med den nåværende ordningen med generaladvokat og krigsadvokat (GA/KA) ivaretas soldatenes rettssikkerhet på en god måte. Spesialkompetansen og uavhengigheten som generaladvokatembetet har, gjør at tilliten til systemet er stor. TVO opplever heller ingen klager eller negative kommentarer knyttet til saksgang eller service.

2.2 Rollen som påtalemyndighet

Dagens ordning med generaladvokat/krigsadvokat ivaretar to hovedoppgaver: rollen som påtalemyndighet i militære straffesaker, og rollen som militær disiplinærmyndighet. Når det gjelder rollen som påtalemyndighet, er det i gjennomgangen på side 37 vist til at denne kan ivaretas av Kripos /NAST. TVO vil fremheve at en slik overføring kan føre til redusert faglig ekspertise og lavere prioritering når det bare blir et av flere ulike fagfelt i en stor organisasjon som NAST.

2.3 Rollen som militær disiplinærmyndighet

Dersom generaladvokaten og krigsadvokatens rolle ved utøvelse av militær disiplinærmyndighet avvikles og overtas av Forsvaret selv, vil det viktige aspektet ved å ha en uavhengig aktør gå tapt.

Postadresse
 Postmottak
 2617 Lillehammer

Besøksadresse
 Rådhusgata 2
 0151 OSLO

Sivil telefon/telefaks
 23 09 72 41/23 09 72 09
Militær telefon/telefaks (FDN)
 0510 7241/0510 7209

E-post
 hborter@mil.no
Internett
 www.soldaten.no

Vedlegg
 0

GA/KAs uavhengige stilling gjør for det første at arbeidet har en særlig troverdighet. De ligger utenfor kommandolinjen i Forsvaret i dag, og en anbefaling/avgjørelse fra GA/KA vil dermed fremstå som uhildet og upartisk.

Det er en viktig rettssikkerhetsgaranti for den som rammes av et refselsesvedtak, at saken gjennomgås av en uavhengig jurist før vedtak treffes. Dette har stor verdi, og dette poenget kommer også fram i forarbeidene til disiplinærlovgivningen, se NOU 1980:58 Militær disiplinær- og politimyndighet på side 52. Ved en overføring av denne oppgaven til Forsvaret, kan man risikere at en juridisk saksbehandler i verste fall må vurdere en refselse mot en som er direkte i linjen over seg selv på et høyere nivå. Man kan også fatte mistanke til om en avgjørelse har blitt farget av andre hensyn enn de rent disiplinærrettslige.

2.4 Viktig med synlig og tilgjengelig rådgivningstjeneste

Det er også fare for at den spesialkompetansen, som i dag finnes ved den militære påtalemyndigheten, forvitres. Det medfører store utfordringer å erstatte innsikten som fagmiljøet i dag representerer. Konsekvensen vil også være at det blir vanskeligere for militære sjefer å søke råd i tilknytning til saker som ligger i grenselandet mellom straff og disiplinærforføyning. Denne innvendingen kommer også fram i gjennomgangen.

Om den nåværende ordningen flyttes til «forsvarsjurister» innenfor Forsvarets egen organisasjon, mister man også den synlige uavhengigheten både innad og utad. I dag er det lett for enkeltpersoner å finne frem til GA/KA for å få svar på spørsmål i forbindelse med disiplinærsaker.

2.5 Andre forhold

KA/GA ivaretar også andre oppgaver i lys av å være eksperter på den militære straffelovgivningen og disiplinærreglementet. Et viktig eksempel for oss er de faste leksjonene som GA/KA holder for de tillitsvalgte på våre kurs. Dette er kurs for tillitsvalgte som har oppfølging av andre tillitsvalgte, og her spiller GA/KA en fast og viktig rolle.

Avslutningsvis vil vi også peke på at utredningen heller ikke gir noe svar på om det vil være noen økonomisk besparelse ved å flytte oppgavene til Forsvarets egen organisasjon.

3 Konklusjon

TVO mener at rådgivningsmyndigheten og påtalemyndigheten ikke bør skilles, og bør bevares som en særskilt og uavhengig enhet. VPR på vegne av TVO sender med dette over våre høringsinnspill til forslag til endring av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater.

Med vennlig hilsen

Simen Saxebøl
Underdirektør
Sjef TVO/VPR
